

תהליך יכול היה להתחולל — לדעתו של הרב — גם בישראל, הזקוקה אף היא להתחדשות דתית.

לדברי הרב: "אצלנו באמריקה מתמרמרים רבים על כך שבישראל, הקרובה ללבותינו, אין חופש דתי לרבנים מתקנים אי

הרב דוד ראב
אין צורך בכובע

ליברליים, אלא רק לאורתודוקסים. לוא היתה הרוח הליברלית הודרת לחיי הדת בישראל היה הדור הצעיר נעשה לדתי יותר ומבקר בכתיבה הכנסת.

אצלנו מתמרמרים גם על העובדה המוזרה שיש בישראל חופש למוסלמים ולנוצרים, ואילו אין כל חופש לרבנים ליברליים השונים רק במעט מן הרבנים החרדים. מדוע לא תינתן גם להם הזכות להשיא ולגדת צעירים, למשל רבנים אמריקאיים רבים באים לישראל ופותרים כאן בתי כנסת לוא בוטלה הפליה זו. והרי יש כאן צורך בחלוצים שיקימו בתי כנסת ובתי מדרש מודרניים.

אגב, השבוע הדגים דוד ראב המי בקר עתה בישראל כניצג בתי הכנסת הליברליים לקונגרס העברי העולמי, את קשריו הרחוקים עם ישראל בצורה משכנעת ביותר. הוא נשא לאשה צעירה ישראלית.

התנ"כ — דהנאה או לפירושים
המשך מעמוד 12

ומיבא וארום וכנען דומה שכן. והרי לא ייתכן כי שבטים שכנים שדיברו אותה שפה לא ישפיעו זה על זה. האל בא מאדום; הכתב בא מאדום; אדום היא ארץ החוכמה; ובכל זאת אין בתנ"כ מאדום אלא "הרקע הכללי של ספר אויב". הספר עצמו, לדברי האנציקלופדיה, נתחבר במקורו ארמית. בתקופת גלות בבל.

כי למחברי האנציקלופדיה עצמם יש רקע תרבותי מסוים. הם ינקו משני מקורות — מן המסורת היהודית ומן המחקר האירופי. ושני אלה הם גורמים מפוריעים להבנת ספרות עברית.

כדברי אותו חוקר נוצרי: "נעזר דובר עברית מסוגל להבין את התנ"כ יותר מכל חוקרנו". לגבי "צירה אמנו" תית דרושים קודם כל חושים, ורק אחריהם מחקר הגיוני. אולי לוא היו מחברי האנציקלופדיה שומעים את ספר איוב לא היו מחסטים כך בפרוש מלותיו, ולא היו מגיעים למסקנות האבי סורדיות כי הוא מתורגם, ותרגומו רע.

רק חוקר אירופי, שלשונו זרה לו, מסוגל להבין כי "קשה עם" הוא שם אדם. אותה גישה היא המביאה את הפרופסור טורטשינר לפרוק מלים לאו תיותיהן בלי שים לב לרוח השפה או לצלילי השירה. מידר.

הרב מורד בפ"אות

"כל הנהגות נהגות מחופש גמור במדינת ישראל, פרט לדת אחת — הריהי הדת היהודית" מלים מפתיעות אלה נשמעו מפיו של צעיר אתלטי, לבוש בחולצת התעמלות וגלוי ראש, המציג את עצמו כרב דוד ראב, רבם של 500 יהודים בעיר סידר רפידס באיווה, ארצות-הברית (75000 תושביים).

משפט מפתיע שני: רדיפת הדת היהודית בארץ גורמת להתמרמרות רבה בקרב רבים מיהודי ארצות-הברית, הן נמועים בשל כך לתרום את תרומתם למגבית היהודית המאוחדת.

האפתעה השלישית והעיקרית: אין הכוונה לרדיפת הדת מצד אנשי מפ"ם וישר אויבי אלוהים, אלא לרדיפתה ע"י הרבנות והגוש הדתי השותף לקר אליציה הממשלתית...

כי הרב דוד ראב (שנולד בתל-אביב ב'1918, התחנך בבית ספר אליאנס וה' גר עם משפחתו לאמריקה ב'1929) שייך לבית הכנסת הליברלי (או, כפי שנקרא בשמו הרשמי: "התאחדות הקהילות העבריות באמריקה").

זרם זה בדת היהודית נוסד באמריקה לפני כמאה שנה ע"י הרב יצחק מאיר ויין, מבוהמיה. באמריקה מצא קהילות יהודיות שקועות בהוי ארצות מוצאן, ורבנים שלא הבינו את ההוי של מולדתם החדשה ואת דרכי חייה. הנוער היהודי באמריקה חדל מלבקר בבתי הכנסת (שסימלו בעיניו את "ה' גלות"), והדת שקעה.

התנועה החדשה התבססה על הרעיון שלכל דור הזכות להתאים את הדת לדרישות הזמן ולבטל מנהגים מיושנים שאינם מתאימים עוד לחיי ההווה, אף כי נשארה הדרך "תורה מסיני" בעיני היהדות החרדה.

ה"ליברלים" ביטלו את האסורים על אכילת בשר טריפה, גזיות הפיאיות ועבודת השבת. גם חבישת כובע בשיעת התפילה אינה נחשבת בעיניהם כדבר הכרחי, והוא הדין לגבי הטלית. לצומת זאת משתדלת התנועה הרפורמיסטית לעשות את בתי-הכנסת ל"מרכז החיים החברתיים, ואת תפילת השבת לפגישת רעים. לפיכך עורך דוד ראב את תפילת ליל השבת (הממלאה את מקום תפילת השבת) בשתי שפות, ואחרי קריאת כל פסוק בעברית בא התרגום האנגלי — שפת אבם של המתפללים, היושבים בבית הכנסת יחד עם נשותיהם וילדיהם, ללא מחיצות של מין.

לדברי הרב ראב הפכה תפילה זו בעיני משפחות רבות למאורע חברתי. הקהילה שרה בצוותא, מאוינה לזר. צאה על כל נושא בעולם או לבקורת על ספר חדש ואחרי כן הם מסכים ל"כוס תה או משקה קר המוכן ע"י ה' נשים.

התפילה עצמה קצרה יותר ומלווה נעימות עוגב, והאנשים מבינים את אשר הם מתפללים.

בדוגמת "בתי-ספר של יום ראשון" (סנדיסקול) של הקהילות הנוצריות, מנהלות הקהילות הליברליות היהודיות באמריקה כגון זו של הרב ראב שי צורים וקורסים בנושאים מיוחדים בכל יום ראשון (יום המנוחה) בבוקר. בשיעורים אלה מלמד הרב דוד ראב עברית, תולדות העם היהודי, תנ"ך, שירים וריקודים ישראלים.

בתכנון שונה הזרם הליברלי מן היהדות החרדה רק בפרט חשוב אחד: אין הוא מאמין במשיח אחד, אלא ב"תקופה משיחית שעיקרה השלום.

דוד ראב סבור שהיהדות הליברלית חוללה פלאים בארצות הברית. צעירים רבים, שמאסו לפני כן בטיכסים של הדת היהודית ומרוב העצבים לא ראו את היערי, התקרבו אחרי בני טול הטכסים והפולחן מחדש לתכנים האמתיים של היהדות ולרוחה. אותי

היש דמיון

בינך וביני

הכוכב

של פאראמונט

הדי לאאג

HEDY LAMARR

יפהפיה בעלת עינים בהירות כבדולח ושערות כהות? אם כן, השמפו שלך הוא משחת שמפו נקה, המבליטה את כל יפי שערותיך. הופך אותן רכות ומבריקות כמתכת. שערות יפות אינן מקרה אלא תוצאה של טיפול נכון, ואין אמצעי טוב יותר לטיפול בשערותיך מאשר

משחת שמפו

ובשביל-שערות יבשות. נקה חלמון שמפו נא להחזיר את השפופרת הריקה בזמן קניית חדשה

המפיצים היחידים חברת נורית בע"מ

הוצאת ספרים נ. טברסקי, חברה בע"מ

ספר חדש

סטיבן היים: נושאי צלב-החופש
רומן מלחמת-העולם השנייה.

עברית: א. בירמן

יריעה רחבה המשתרעת מנחיתת בנות-הברית בנורמדיה, שחרור פריז, הרדיפה אחר הגרמנים עליפני צרפת, קרבות-החורף האכזריים בארדנים, צליחת הרהיין וכיבושה הסופי של גרמניה. תיאור נאמן של הצבא האמריקאי מן הטוראי ועד הגנרל, נשים וגברים, צרפתים, יהודים, עקורים בני עמים שונים — האדם בגבורתו ובדפיו, אהבתו ותאוותו, אמונותיו, אכזבותיו ושנאותיו.

שני כרכים.

כרך א' — 364 עמ', המחיר 1.150 ל"י

כרך ב' יופיע בחודש אוגוסט.

ההפצה הראשית: סוכנות י. ברונפמן, רחוב צ'לנוב 2, תל-אביב.

קולנוע

תל-אביב

אופיר — "מלאיה" בהשתתפות ספנסר טרייס, ג'ימס סטיוארט ולנטנינה קורטזה.

אוריון — "על כנפי הדחף" בהשתתפות המפרי בוגרט, אליגור פרקר, ורימונד מייסי.

אסתר — הרגע הגורלי. מנדלור — לקראת הסרט "כלה למ" כירה.

חיפה

אורה — נשיקה בין ערביים. ארמון — העבר האפל.

רמת-גן

קרקס-וודיטה

יום-יום — 8.45 בערב
יום שני ורביעי
הצגות יומיות בשעה 4.15

חדש התכנית והרחבתה

כתובת המערכת וההנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 136 / האחראי: מידד שיף / העורך: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גורדון ושלוש כהן / דפוס ט. שהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלויות: צינקו נרשיה, ארץ-ישראלית בע"מ / ההפצה: דוד טופל ובניו.

